

**Uteksaminerte
hovedfagskandidater
desember 2003**

Hansen, Kari Nordstoga:
'Can you really fail to support the One who feeds you'. -An analysis of female representation in the Ugandan Parliament.

Meistad, Åse:
Lobbying on Behalf of God: Religious Interest Groups and the No Child Left Behind Act of 2001.

Aarek, Eirik:
Hovedtrekk ved den velferdspolitiske utviklingen i Sør Korea og Thailand etter den økonomiske krisen i 1997, og globale institusjoners forhold til landene før, under og etter krisen.

Tilsammen er 20 hovedfagsstudenter uteksaminert i 2003.

**DEPOSITUM
på gamle nøkkelkort**

Frist for tilbakebetaling av depositum på gamle nøkkelkort er 31. desember 2003. Refusjoner etter dette vil ikke finne sted.

**Orienteringsmøter
våren 2004**

100-emner: Onsdag 7.1.
kl. 10.15 i Stort aud.,
SV-bygget

200-emner: Onsdag 7.1.
kl. 11.15 i Stort aud.,
SV-bygget

300-emner: Fredag 9.1.
kl. 10.15 i Lite aud.,
SV-bygget

Politisk økonomi: Fredag 9.1.
kl. 11.15 i Lite aud.,
SV-bygget

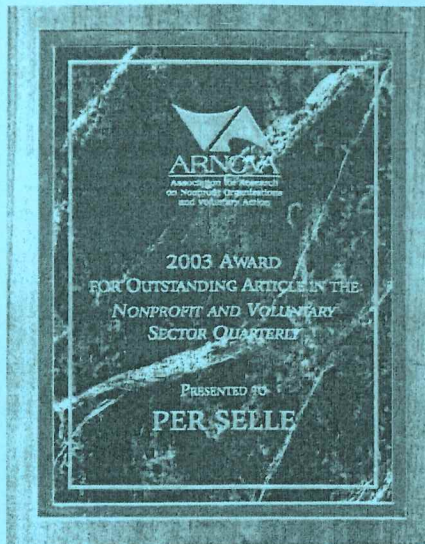
Undervisningen starter
12. januar

**Amerikansk
forskningspris til Dag
Wollebæk og Per Selle**

Artikkelen "Does Participation in Voluntary Associations Contribute to Social Capital? The impact of Intensity, Scope and Type" er kåra til beste artikkel i tidsskriftet *Nonprofit and Voluntary Sector Quarterly* (NVSQ) for 2002. Dette er tidsskriftet til den amerikanske forskningsorganisasjonen ARNOVA (Association for Research on Nonprofit Organizations & Voluntary Action), og er det viktigste spesialtidsskriftet på feltet. Prisen vart utdelt på høgtidelege vis på ARNOVA sin årlege forskningskonferanse i Denver i november 2003 (pengepremie + diplom).

Artikkelen er ei kritisk tilnærming til Robert Putnam sin social-capital teori. Artikkelen går grundig inn på forutsetningane denne teorien bygger på, og testar desse ved hjelp av norske data. Ein hovedkonklusjon er at Robert Putnam undervurderer den viktige rolla politisk deltaking og medlemskap i lag av ulik type spelar for framveksten av sosial kapital, der tidsbruk i frivillig sektor er av langt mindre betydning enn kva Putnam forutset.

Per Selle vann også prisen i 1992 (saman med Bjarne Øymyr) og er den einaste som har vunne prisen to gonger.
Dag Wollebæk er dr. polit. student ved samanliknande politikk.

**MASTER COURSE:
RUSSIAN POLITICS IN A
COMPARATIVE PERSPECTIVE**

At the MGIMO-University, Moscow, Russia

Start March 22, 2004

The course is offered to Norwegian, Russian and other students and the intension is to give a first hand and specialist coverage of politics and political institutions in The Russian Federation today and the former Soviet Union. Emphasis will be on comparative theory and methods. Knowledge of Russian is not needed, but an elementary introduction to Russian for students will be given in a regular evening course. The course will give students the ability to simple reading and elementary conversation.

For further information contact: Stein Ugelvik Larsen, Department of Comparative Politics, University of Bergen, Christies gt 15, 5007 Bergen.
Email: stein.larsen@isp.uib.no - office phone: 47 55 58 21 12

Gledelig jul!

UNIVERSITETET I BERGEN
Institutt for sammenliknende politikk
Adr: Christiesgt. 15, 5007 Bergen
Tlf: 55 58 21 75/78. Faks: 55 58 94 25
Instituttstyrer:
1. amanuensis Nina C. Raaum
Kontaktpersoner:
Ragnhild Stolt-Nielsen
Terese Zeil

4/03

**SamPol
aktuelt**

**NY DOKTORGRAD
Muligheter for statlig kontroll av Internettet**

Cand.polit. Tommy Tranvik disputerte 9. desember for dr.polit.-graden ved Universitetet i Bergen med avhandlingen:

**"Online Sovereignty:
Nation-States and the
Encroachment of the
Internet"**

Avhandlingen tar for seg hva statlige myndigheter gjør for å få bedre styring med bruken av Internettet. Internettet var i utgangspunktet konstruert for å unngå at for eksempel store bedrifter eller statlige institusjoner skulle få særlig innflytelse over hva det ble brukt til. Men etter hvert som stadig flere mennesker og bedrifter begynte å benytte seg av Internettet utover på 1990-tallet, fikk de fleste stater et økende behov for å regulere utviklingen av Internettet, bl.a. for å legge til rette for kommersiell virksomhet og for å be-

kjempe datakriminalitet. Avhandlingen analyserer hvilke strategier som brukes i forsøket på å endre Internettet slik at det blir mer tilgjengelig for statlig myndighetsutøvelse, og hvilke mottiltak som settes i verk av de som ønsker å unngå at staten skal få et fastere grep om hva Internettet brukes til. Argumentet er at tilhengerne av myndighetsutøvelse er på offensiven, dvs. at de på en helt annen måte enn tidligere lykkes med å gjøre Internettet tilgjengelig for statlig overvåkning, kontroll og lovregulering. Det skjer bl.a. ved at det tas i bruk nye teknologier som gjør det lettere for statlige myndigheter (men også for kommersielle virksomheter) å knytte sammen informasjon om Internettbrukernes identitet, bosted og deres elektroniske aktiviteter. Og etter terrorangrepene i USA (11. september 2001) er statlig Internettkontroll blitt definert som en viktig del av kampen mot global terrorisme. Det kan derfor virke som om myndighetstilhengerne har fått et varig forsprang på skeptikerne i kampen om Internettets fremtidige utforming.

Opgitt emne for prøveforelesningen var: **"Trains and boats and planes – and organized labor: empirical evidence of mass mobilization"**

Opponenten under disputasen var:
1. opponent: Dr. Deborah Wheeler, University of Oxford/University of Washington
2. opponent: Professor Risto Alapuro, University of Helsinki
Det tredje medlemmet i komiteen var: Professor Ulf Lindström, Universitetet i Bergen. Disputasen ble ledet av sette dekanus professor Sigmund Grønmo.

Personalia:
Tommy Tranvik er født på Hitra i Sør-Trøndelag, 1968. Han tok cand.polit.-graden 1997 ved Institutt for sammenliknende politikk, Universitetet i Bergen. Han er tilsatt ved Rokkansenteret, UiB, som forsker. Tlf. 55 58 38 81, epost: tommy.tranvik@rokkan.uib.no

Nye bøker

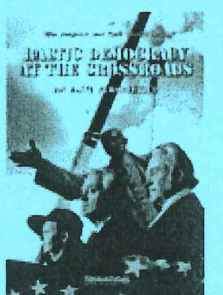
Prosjektet **"The Conditions of European Democracy"**, hvor Frank Aarebrot og Sten Berglund er prosjektledere har nå fått publisert en ny bok. Tittelen er **"Baltic Democracy at the Crossroads. An elite perspective"**, og er redigert av Sten Berglund og Kjetil Duvold, sistnevnte ex-sampol. Boken gir et oppdatert og omfattende overblikk over demokratiseringen av de baltiske stater, og fokuserer særlig på betydningen eliter og eliteadferd har hatt på demokratiseringsprosessen. I et eget kapittel analyseres også den kompliserte og delikate statusen til den russiske enklaven Kaliningrad.

Sten Berglund, Kjetil Duvold (red.)

Baltic Democracy at the Crossroads. An elite perspective.
2003 /284 sider / Hefte / Engelsk / 82-7634-521-2

Little more than a decade after the fall of communism, the Baltic states and Poland, alongside several other Central European states, have been invited to join the European Union from 2004. The speed of change has been breathtaking, surprising even the most optimistic voices. This volume gives a comprehensive overview of the state of democracy around the eastern Baltic seaboard, highlighting in particular the importance of elites in newly emerging democracies.

"Baltic Democracies at the Crossroads" is the first volume to provide in-depth analysis of the rapidly changing political circumstances of the Baltic countries, Poland, and Kaliningrad to a wide audience, covering the transformation from the Soviet-style nomenklatura to competitive elites; changing political

behaviour; and the links between citizens and elites. In addition, the book covers the interconnections between networks of elites, including local elites. One chapter also analyses the delicate issue of the detached Russian region of Kaliningrad.

Publikasjoner

Dzemat Sokolovic, "Bosnia, the Balkans and Beyond: Lessons for a Dialogue", in Vojmir Franicevic and Hirosha Kimura (eds) *Globalization, Democratization and Development. European and Japanese Views of Change in South East Europe*, Zagreb: Masmedia d.o.o., 2003. Boken inneholder 30 kapitler, redigert etter først å ha blitt presentert på en konferanse ved Faculty of Economics, University of Zagreb, i september 2002. Bidragsyttere er økonomer, sosiologer og statsvitere fra Europa og Japan.

Stein Rokkan Memorial Lecture 2003

Institutt for sammenliknende politikk er glad for å kunne kunngjøre at Stein Rokkan Memorial Lecture 2003 vil finne sted i januar- februar 2004. Forelesningen vil bli holdt av den islandske presidenten Olafur Ragnar Grimsson.

Grimsson er professor i statsvitenskap og han besøkte instituttet sist under statsbesøket i februar 1997.

Instituttet ser frem til å ta i mot ham og vil komme tilbake med nærmere informasjon om tid og sted.

The Norwegian weeks at Jiao Tong University

Med støtte av midler fra SV-fakultet og Internasjonalt kontor arrangerte vi i tiden 13. til 28. November i år et kurs for kinesiske studenter ved Jiao Tong Universitetet i Shanghai. Kurset var på engelsk og lagt opp som en utvidet versjon av SV-100, men med et eget innslag av kinesiske forelesere. Fra Bergen deltok Eirik Schrøder Amundsen fra Institutt for økonomi, samt Stein Kuhnle og Stein Ugelvik Larsen fra Institutt for Sammenliknende politikk.

Kurset ble til ved at vi ble invitert til å legge opp et bredt kurs for BA og MA studenter og med utgangspunkt i boken: Teori og Metode i Samfunnsfaga, oversatt til kinesisk. Første time hver dag

ble innledet med en generell innføringsforelesning av norsk foreleser. Etter pause fortsatte en spesielt invitert kinesisk foreleser som brukte data fra kinesiske forhold med hensyn til å vise teoriens relevans på kinesiske forhold: selvmordfrekvens på landsbygda (Durkheim), ødeleggelsene av grasslands i nord (Almennings tragedie), bruk av akupunktur på narkotikamisbruk (Placebo-effekten), forholdene i historisk tid før gjennombrudd av kinesisk vitenskap (Weber-Merton tenen), bolig- og industriarealer Shanghai i dag (von Thünens isolerte stat) mv. I tredje timen diskuterte vi teoriene, løste metodeoppgaver og studentene presenterte egne svar på oppgaver gitt før lunch.

Kurset ble fulgt av fra 30 til 50 studenter og 25 av dem har nå avlagt første fase av eksamen (skoleeksamen). De

arbeider nå med andre del som er et 8-10 siders essay omkring en av teoriene fra boken, eller en selvvalgt teori.

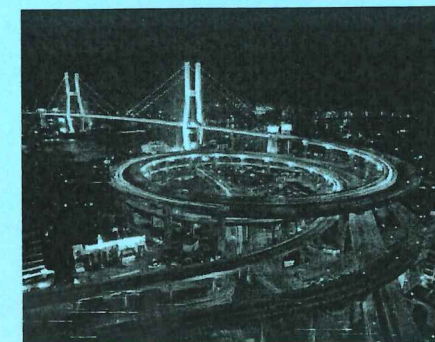
I løpet av kurset ble det produsert en del materiell til undervisningen, og det ble antydnet at man kunne fortsette samarbeidet mellom Universitet i Bergen og Jiaotong universitetet i fremtiden. Jiao Tong og Fudan er de mest kjente universitetene i Kina utenom Beijing og det ble også uttrykt ønske om et mer formelle kontakflate mellom våre læresteder.

På bildet ser vi Stein Kuhnle og Stein Ugelvik Larsen sammen med en del av studentene og staben utenfor The School of International Relations and Public Administration, på Minghan campusen i Shanghai. Som banneret viser ble vi satt stor pris på.

Stein Ugelvik Larsen

REISEBREV FRA KINA

Aktiviteten ved **Nordic Centre, Fudan University i Shanghai**, er høyere enn noensinne. På en og samme senovemberdag støter jeg på en gruppe på 10-12 studenter fra Oslo, som studerer kinesisk språk; en gruppe på 10 sampol- studenter som sammen med andre nordiske studenter, og noen kinesiske, følger et (sampil-initiert/inspirert) masterkurs i kinesisk politikk; 35 kinesiske studenter som følger masterkurset i Nordic Studies - og som jeg denne dagen foreleste for om "Alternatives to Neo-Liberalism in Social Policy" (men kan rapportere at interessen for 'alternatives' er moderat...); videre møter jeg over lunch general- og internasjonal sekretær for Norsk faglitterær forfatterforening som forbereder en to-dagers konferanse ved senteret; senere en finsk handelsminister som holder foredrag om Finland som verdensmestre i 'international competitiveness'; forskere fra NTNU som utvikler forskningssamarbeid; og i tillegg enkeltforskere fra København og Helsinki. De ansvarlige for masterkurset i Nordic Studies, sosiologkolleger fra Lunds universitet, har nettopp avsluttet sin visitt i denne omgang. Sampol, med økonomisk støtte fra UD, er et av de samarbeidende nordiske instituttene om dette tiltaket. Nordic Centre har nå 20 nordiske universiteter/vitenskapelige høyskoler som medlemmer, og har nylig bestemt å åpne for at kinesiske universiteter kan slutte seg til som medlemmer (potensialet er stort: det fins over 1000 universiteter i Kina...). Nordic Centre vil da definitivt fremstå ikke bare som et nordisk akademisk brohode til Kina, men som Kina's nasjonale senter for nordiske studier og nordisk-kinesiske kontakter på bred basis. Det må i all institusjonell beskjedenhet kunne sies at det er blitt noe av ideen som ble unnnfanget mellom statsvitere ved Fudan og Institutt for sammenliknende politikk tidlig på 90-tallet, og av det senteret som daværende statsminister Gro Harlem Brundtland åpnet i 1995 som et resultat av et forberedende UD-

støttet samarbeidsprosjekt mellom UiB, UiO, BI og Fudan University.

Shanghai er høyt oppe, økonomisk og politisk. Det virker som et nytt Manhattan vokser frem hvert 5. år. Stadig flere høye bygninger og, bokstavelig talt, 'høye veier' ('elevated highways') godt over bakkenivå. Men langs bakken, like bokstavelig talt, støter en på merkbart flere fattige tiggere enn tidligere år, ekstremt fattige gamle kvinner og menn, unge kvinner med spedbarn og små barn, som til og med blir etterlatt sovende på fortauet - med et krus, med 1-2 yuan, foran seg - 50-100 meter fra der moren har slått seg ned i de sene, kjølige kveldstimer. Kontrastene vokser. De sosiale ulikhetene selv i den rikeste storbyen er blitt dramatisk mer synlige på kort tid.

Neste stopp er **Zhejiang University, School of Economics, i Hangzhou**, en by som omtales som 'heaven on earth' i Kina. Her fins interesse for nordisk og europeisk velferdspolitik, og forelesninger med variasjoner over temaet forberedes. Men ellers kan **China Daily** meddele at ved dette universitetet har studentene nå tatt skritt for å stimulere studentenes 'moral accountability'.

Studentene kan investere i en 'virtual moral bank' ved å utføre 'good deeds'. En stolt student har samlet 60.000 yuan (ca. 60.000 kroner) på sin konto. Moralbanken er etablert og drives av studentene, og banken registrerer alle gode handlinger. "All such deeds are graded, like one point for an hour of volunteer work and two points for donating blood. Each point is worth 10.000 yuan on the virtual savings account cards issued by the moral bank." Kontoen gir visse materielle fordeler, som for eksempel muligheter til gratis å følge spesielle (tuition-baserte) kurs; gratis billetter til betalingsforelesninger (ja, en må betale for å gå på forelesning, her er nok kinesiske universiteter foreløpig kommet lenger enn det norske finansdepartement og fagdepartement i å tenke kreativt om finansiering); gratis abonnement på tidsskrifter og aviser, mm. Universitetsledelsen ser med glede på tiltaket som har fått studenter til å omsette i praksis det de lærer teoretisk om moralsk utdanning. Men en naiv liberal-konservativ-sosialdemokratisk (eller omvendt) skandinav må kunne spørre: må moralske gode handlinger nødvendigvis akkumulere kreditt på en bankkonto? Forøvrig kan nevnes at Zhejiang University er et av de universitetene

som er medlem av Worldwide Universities Network, som UiB vedtok å slutte seg til for et år siden.

Hong Kong-avisen South China Morning Post gir fortsatt best informasjon om kinesiske forhold. Den 26.11.03 kan den fortelle at den globalt fremadstormende evalueringsindustrien (mine ord) legger press også på kinesiske universiteter, men med konsekvenser som foreløpig er ukjente hos oss. Ved Guangdong University for Foreign Studies ventet man i siste uke av november besøk av en evalueringskomite fra det sentrale utdanningsministeriet, og for å forberede universitetslærere og studenter på besøket, og minne om hvordan de alle bør oppføre seg for å gi et godt inntrykk, kunngjorde universitetsledelsen på sin hjemmeside (på sin 'På Høyden') en måned i forkant en liste på "11 improprieties". Studentene fikk for sikkerhets skyld en papirkopi i tillegg. Ifølge reglene for disiplin, adferd og "relationships", er det forbudt for noen å kysse eller omfavne hverandre, og å holde hverandre i hendene på campusområdet: "University officials have been particularly keen to weed out public displays of affection. A patrol team, made up of teachers and students, has been assigned to report any breaches, most of which seem to involve amorous couples". Universitetet har også fjernet steinbenker langs breddene av elven som renner gjennom campus, fordi en vet aldri hva slags fristelser til "affectionate relationships" en steinbenk under et tre kan invitere til. Vi får vel tro at de utsendte evaluatorene fra sentralministeriet kunne dele ut karakteren A for utviklingen av nye adferdsregler (men selvsagt med tanke på at landets universiteter karaktermesig må normalfordeles.....).

Stein K.
Hangzhou 28. november 2003